

Mahatma Gandhi University, Nalgonda

C.B.C.S Pattern of B.A, B.Sc & B.Com Syllabus and Examination Method

TELUGU (SECOND LANGUAGE)

1st Semester

ప్రాచీన పద్యభాగం.

1. శకుంతలోపాఖ్యానము
2. గోడగూచి
3. త్యాగనిరతి

ఆధునిక కవిత్వం

1. కాసులు
2. రాజు - కవి
3. గంగిరెడ్డు.
4. జయభేరి

1. ఉపవాచకం

భాషా విభాగం

రుద్రమదేవి (నవల)

భాషా భాగాలు, సాదుశబ్దాల గుర్తింపు
పర్యాయపదాలు, నానార్థాలు.

పాఠ్యగ్రంథం: తెలుగుఅకాడమీ ప్రచురించిన సాహితీమంజీర. దీనిలోని రెండు పాఠాలు (సంవరణుని తపస్సు, శ్రీరంగక్షేత్ర మహిమ) ఉస్మానియావిశ్వవిద్యాలయ పరిధిలోని డిగ్రీ ద్వితీయభాష(తెలుగు), విద్యార్థులకు తొలగించి, వాటిని మాడర్న్ లాంగ్వేజ్ (తెలుగు)విద్యార్థులకు నిర్దేశించవలెంది.

Code No. 1557

**FACULTIES OF ARTS, COMMERCE, SCIENCE, MANAGEMENT &
SOCIAL SCIENCES**

**B.A./B.Com./B.Sc./B.B.A./B.S.W I-Year I – Semester (CBCS) Examination,
December 2016**

Subject : Telugu

Paper – I

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

భాగం – ఎ (5 x 4 = 20 Marks)

సూచన: ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వ్రాయుము.

- 1 ఈ క్రింది పదాలకు నానార్థాలు వ్రాయండి.
  1. సిరి   2. రాజు   3. నారి   4. అంబరము
- 2 ఈ క్రింది పదాలకు పర్యాయ పదాలు వ్రాయండి.
  1. సముద్రం   2. స్త్రీ   3. బంగారం   4. దేవాలయం
- 3 ఈ క్రింది వాక్యాలలో సూచించిన పదాలు ఏభాషాభాగాలో గుర్తించండి.
  1. తెల్లని కలువ పూలతో గణపతిని పూజిస్తాము.
  2. ఆమె మంచి గాయని.
  3. రాముడు రావణాసురుని సంహరించాడు.
  4. నన్నయ మహాభారతం రచించాడు.
- 4 ఈ క్రింది వానిలో నాలుగింటికి సాధురూపాలు వ్రాయండి.
  1. కర్నూడు   2. ఘడ్గము   3. రుషి   4. బావము
- 5 ఓరుగల్లు కోట గురించి వ్రాయండి.
- 6 నన్నయ గురించి వ్రాయండి.
- 7 జతపరచండి.
  1. శకుంతల   (   ) (a) శివదేవుడు
  2. జాషువా   (   ) (b) శ్రీశ్రీ
  3. రుద్రమదేవి   (   ) (c) దుష్యంతుడు
  4. కాసులు   (   ) (d) గణపతి దేవుడు
  5. జయభేరి   (   ) (e) బంగారు కొమ్ములు
  6. ఏనుగు   (   ) (f) గురజాడ
  7. గొడగూచి   (   ) (g) రాజు - కవి
  8. గంగిరెద్దు   (   ) (h) గజము

Code No. 1557

..2..

- 8 ఈ క్రింది పద్యానికి భావం వ్రాయండి.
వెలయంగ నశ్వమేధం
బులు వేయును నొక్క సత్యమును నిరుగడలం
దుల నిడి తూ C పగ సత్యము
వలనన ములు సూపు గౌరవంబున పేర్పిన్

భాగం — బి (5 x 12 = 60 Marks)

సూచన: అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు వ్రాయుము.

- 9 ఈ క్రింది వానిలో ఒక పద్యానికి సమగ్రవ్యాఖ్యను వ్రాయండి.

(1) నుతజల పూరితంబులగు నూతులు నూటిటి కంటె సూన్మత
వ్రత యొక బావిమేలు మఱి బావులు నూటిటికంటె నొక్కస
త్ర్కతువది మేలు తత్ర్కతు శతంబున కంటె సుతుండు మేలుత
త్సత శతకంబు కంటె నొక సూన్మత వాక్యము మేలు సూడంగన్
లేదా

(బి) అంబర రత్నబింబ మపరాంబుధిC జేరగ నెండ శైల శృం
గంబుల ధాతురాగముల కైవడి C గెంపు వహించె C జక్రవా
తంబులు తల్లడిల్లె విహగంబులు గూండ్లకు నేగ C జాచ్చె C బ
ద్ధంబులు వాడబాతె C గుముదంబులు సొంపున కెక్కె నిక్కుచున్

- 10 ఈ క్రింది వానిలో అ-భాగం నుండి రెండింటికి, ఆ-భాగం నుండి రెండింటికి సందర్భసహిత వ్యాఖ్యలు వ్రాయండి.

అ - భాగం

1. తప్పబలుక నగునె ధార్మికులకు.
2. ప్రతిమ లేడు నిలిపె, బద్ధ్యమొకటి.
3. చాలవో యివి యాలపాలు గావనియె ?
4. హృద్యంబే కడున్ శీతమే.

ఆ - భాగం

1. నా పదవి వేల్పుల రేని కెక్కడ ?
2. వసుధ మీ ఆడు బిడ్డల వంటివారు.
3. బావుటానై పైకి లేస్తాను !
4. సుకవి జీవించె ప్రజల నాలుకల యందు.

Code No. 1557

..3..

11 (ఎ) గొడగూచి ముగ్ధభక్తి గూర్చి తెలపండి.

లేదా

(బి) విక్రమార్కుని త్యాగనిరతిని గూర్చి తెలపండి.

12 (ఎ) "కాసులు" పాఠ్యాంశంలో గురజాడ తెలియజేసిన ప్రేమతత్వాన్ని వివరించండి.

లేదా

(బి) శ్రీ శ్రీ మ్రోగించిన "జయభేరి" కవితలోని విప్లవాన్ని తెలపండి.

13 (ఎ) రుద్రమ దేవిని గురించి వివరించండి.

లేదా

(బి) గోనబుద్ధారెడ్డి వీరత్వాన్ని గురించి వ్రాయండి.

*****

Mahatma Gandhi University, Nalgonda
C.B.C.S Pattern of B.A, B.Sc & B.Com
Syllabus and Examination Method

TELUGU (SECOND LANGUAGE)

2nd Semester

ప్రాచీన పద్యభాగం.

1. గజేంద్ర మోక్షము
2. హనుమత్సందేశము
3. సుభాషితములు

ఆధునిక కవిత్వం

1. అంతర్నాదము
2. ప్రపంచ పదులు
3. రోడ్డురోలర్
4. అల్విదా

వచన విభాగం

1. యుగాంతం
2. ఎంకన్న
3. మామిడి పండు
4. మా ఊరు పోయింది.
5. ఇదీ ఒక కళే - పేరులు దారులు గుర్తుంచుకోవడం.

భాషా విభాగం

సంధులు, సమాసాలు

Code No. 1558

**FACULTY OF ARTS, COMMERCE, SCIENCE, MANAGEMENT &
SOCIAL SCIENCES**
B.A./B.Com./B.Sc./B.B.A./B.S.W I-Year II – Semester (CBCS) Examination,
May / June 2017

Subject : Telugu

Paper – II

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

భాగం – ఎ (5 x 4 = 20 Marks)

సూచన: ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

- 1 ఈ క్రింది నాలుగు పదాలను విడదీసి సంధి పేర్లు రాయండి.
1. ఏకైక   2. నాగేంద్రము   3. సీతమ్మ   4. పేదరాలు
- 2 ఈ క్రింది రెండు సంధులకు లక్ష్యలక్షణ సమన్వయం చేయండి.
1. సవర్ణదీర్ఘ సంధి   2. ఆప్రేడిత సంధి
- 3 ఈ క్రింది నాలుగు సమాసాలకు విగ్రహవాక్యాలు రాసి ఏ సమాసాలో తెల్పండి
1. దొంగ భయము   2. నీచమానవులు   3. మంజీరానది   4. సీతారాములు
- 4 ఈ క్రింది రెండు సమాసాలకు లక్ష్యలక్షణ సమన్వయం చేయండి.
1. బహువ్రీహి సమాసం   2. ద్విగు సమాసం
- 5 "రోడ్డు రోల్" కవిత సమాజానికి ఇచ్చిన సందేశాన్ని వివరించండి.
- 6 మామిడి పండుకు ఉన్న విభిన్నమైన పేర్లను, మామిడి పండ్లలో ఉన్న వివిధ రకాలను గురించి తెలపండి.
- 7 జతపరచండి.
1 పోతన   (   ) (a) సినారె
2 మొల్ల   (   ) (b) ఫలరాజు
3 మామిడిపండు   (   ) (c) అల్వీదా
4 కృష్ణశాస్త్రి   (   ) (d) యుగాంతం
5 ప్రపంచపదులు   (   ) (e) ఏనుగులక్ష్యణకవి
6 దిలావర్   (   ) (f) రామాయణం
7 మఖ్టూమ్   (   ) (g) కృష్ణపక్షం
8 సుభాషితాలు   (   ) (h) గజేంద్రుడు
- 8 ఈ క్రింది వాక్యాల ఆధారంగా ఒక చిన్న కథను ఊహిస్తూ రాయండి.
"పాపని చదివించాలి. ఎంత కష్టమైనా ఫరవాలేదు.
నాలాగా కాకుండా నాపాపకి మంచి భవిష్యత్తు
ఉండాలి అనుకుంది లక్ష్మి"

Code No. 1558

..2..

భాగం — బి (5 x 12 = 60 Marks)

సూచన: అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

9 ఈ క్రింది వానిలో ఒక పద్యానికి సమగ్రవ్యాఖ్యను వ్రాయండి.

(ఎ) రాముని డాఁ గురించి నిను రావణుడెత్తుక వచ్చువేళ నీ
 హేమ విభూశణావళుల నేర్పడ ఋశ్య మహాద్రివైచినన్
 మేవవి తీసి దాచితిమి మీపతి యచ్చటి కేగు దేరగా c
 దామర సాప్తనందనుడు తానవి సూపిన జూచి మెచ్చుచున్
 లేదా

(బి) ఆకాశంబున నుండి శంభుని శిరంబందుండి శీతాద్రిసు
 శ్లోకంబైన హిమాద్రినుండి భువి, భూలోకంబునందుండియ
 స్తోకాంబోధి c బయోధి నుండి పవనాం ధోలోకముం జేరెగం
 గా కులంకష పెక్కుభంగులు వివేక భ్రష్ట సంపాతముల్

10 ఈ క్రింది వానిలో అ-భాగం నుండి రెండింటికి, ఆ-భాగం నుండి రెండింటికి సందర్భసహిత వ్యాఖ్యలు రాయండి.

అ - భాగం

1. కలడు కలండనెడు వాడు కలడో లేడో
2. వసుధా స్థలి వర్ణిలు బ్రహ్మ కల్పముల్
3. విద్య నెరుంగని వాడు మర్త్యుడే
4. గజప్రాణావనోత్సాహియై

ఆ - భాగం

1. జలధారల్ చల్లి చల్లారౌదన్
2. జన్మించిన సంచినీ మరవకూడదు
3. గీత శిల్పి వెళ్ళిపోయాడు
4. మీది నుంచే దాటి పోతుంది

11 (ఎ) హనుమత్సందేశాన్ని గురించి వివరించండి.

లేదా

(బి) సుభాషితముల ప్రయోజనాన్ని తెలపండి.

12 (ఎ) సినారె తన కవిత ద్వారా అందించిన సందేశమేమి ?

లేదా

(బి) "అల్విదా" అన్న స్మృతిగీతంలో కౌముది మఖ్ఖామ్ను చిత్రీకరించిన విధానాన్ని వివరించండి.

13 (ఎ) సీతక్క, ఎంకన్నల మూగప్రేమను వర్ణించండి.

లేదా

(బి) "పేర్లను గుర్తుంచుకోవడం ఒక కళ" అని ఇందిరాదేవి మనుషుల పేర్లను గరించి చెప్పిన విశేషాలేవి.

Mahatma Gandhi University, Nalgonda
CBCS SEMESTER - 3 (2017-18) TELUGU SYLLABUS
B.A.,/B.Com.,/ B.Sc., / B.B.A., (ద్వితీయ భాష) తెలుగు - మూడవ సెమిస్టర్
సిలబస్ (మార్గదర్శి)

ప్రాచీన పద్యభాగం

1. ధర్మరాజు వాక్ చాతుర్యం .... తిక్కన
2. విభీషణ శరణాగతి .... గోన బుద్ధారెడ్డి
3. గుణనిధి కథ .... శ్రీనాథుడు

ఆధునిక పద్యభాగం

1. రైతు ప్రశస్తి ... వానమామలై జగన్నాథాచార్యులు
2. గురు దక్షిణ ... అంబటి లక్ష్మీనరసింహ రాజు
3. గుడిసెలు కాలిపోతున్నై ... బోయి భీమన్న

వచన విభాగం (నాటకం)

చలి చీమలు నాటకం ... పి.వి. రమణ

అలంకారాలు

శబ్దాలంకారాలు : వృత్త్యనుప్రాస, ఛేకానుప్రాస, లాటానుప్రాస, అంత్యానుప్రాస,
యమకం, ముక్తపదగ్రస్తాలంకారాలు.

అర్థాలంకారాలు : ఉపమ, ఉత్పేక్ష, రూపక, స్పృహావోక్తి, ఉల్లేఖ, అర్థాంతరన్యాస, శ్లేష, దృష్టాంతాలంకారాలు.

Translation

Mahatma Gandhi University, Nalgonda
CBCS SEMESTER - 4 (2017-18) TELUGU SYLLABUS
B.A., /B.Com./ B.Sc., / B.B.A., (ద్వితీయ భాష) తెలుగు - నాల్గవ సెమిస్టర్
సిలబస్ (మార్గదర్శి)

ప్రాచీన పద్యభాగం

1. నారద గాన మాత్యర్యం .... పింగళి సూరన
2. వాగ్దాన భంగం .... ఆసూరి మరింగంటి వేంకట నరసింహాచార్యులు
3. నారసింహ శతకం ... ధర్మపురి శేషప్ప

ఆధునిక పద్యభాగం

1. నరుడా నేను నరుడా నేను .... కాళోజీ
2. ఆర్తగీతం ... తిలక్
3. దేవరకొండ దుర్గం ... డా॥ ముకురాల రామారెడ్డి

వచన విభాగం

1. అర్ధరాత్రి అరుణోదయం ... దాశరథి
2. సి.పి.బ్రౌన్ సాహిత్య సేవ ... జానుమద్ది హనుమచ్ఛాస్త్రి
3. మన గ్రామనామాలు ... డా॥ కపిలవాయి లింగమూర్తి
4. నివురు తొలగిన నిప్పు ... పోల్కంపల్లి శాంతాదేవి
5. కొండ మల్లెలు ... ఇల్లిందల సరస్వతీ దేవి

ఛందస్సు

పాఠ్య గ్రంథము లోనివి.
సామాజిక వ్యాసం.

Mahatma Gandhi University, Nalgonda
CBCS SEMESTER - 3 (2017-18) TELUGU QUESTION PAPER
B.A.,/B.Com./ B.Sc., / B.B.A., (ద్వితీయ భాష) తెలుగు - మూడవ సెమిస్టర్

అ - భాగం

ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానం రాయాలి. (5 × 4 = 20)

1. వలవ దధిక దీర్ఘ వైర వృత్తి ..... సందర్భ సహిత వ్యాఖ్య రాయండి.
2. మరియుదలిట్టివి మా కులంబు నకు .... సందర్భ సహిత వ్యాఖ్య రాయండి.
3. లేచి ఎదురు తిరిగెనేని ఎదురు లేదు .... సందర్భ సహిత వ్యాఖ్య రాయండి.
4. ఇది మనధర్మంలోని రహస్యం .... సందర్భ సహిత వ్యాఖ్య రాయండి.
5. అంత్యానుప్రాసాలంకారాన్ని ఉదాహరణతో వివరించండి.
6. తాతాచారి పాత్ర చిత్రణ
7. విభీషణుని గూర్చి రాయండి
8. ఈ క్రింది వాక్యాలను తెలుగులోనికి అనువదించండి.

To Terry Fox, the one-legged runner whose life was the antithesis of self-aggrand-izement, the thought he would be the first Canadian depicted on a circulating coin would be considered loony, Fox asked every Canadian for a dollar toward cancer research when he dipped his prosthesis into the frigid of St. John's harbour on April 12, 1980 and began his cross Canada marathon.

ఆ - భాగం

ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి. (5 × 12 = 60)

9. ఈ క్రింది పద్యంలో ఒకదానికి సమగ్ర వ్యాఖ్యను రాయండి.
అ) కావున శాంతిజొందుటయు కర్ణము, దా నది యట్టులుండె; శ్రీ
గావలె నంచు, బొంతము గామియు గోరెద; మెల్ల సొమ్ములుం
బోవుటయుం గులక్షయము పుట్టుటయున్ వెలిగాగ నొందుమై
నే విధి నైన జక్కబడు టెంతయు నొప్ప జుమీ జనార్దనా!
ఆ) విడువక నీవు పట్టణము వీధుల వీధుల వెట్టివాడ వై
చెడుగుల గూడి ధౌర్జ్యములు సేయ మహీ రమణుండెఱింగెనే
విడుచును సోమయాజి మును వృత్తులు చేకొను నెల్లభంగులన్
జెడుదుము నీకతంబు నను జీరయు గూడును లేక పుత్రకా
10. అర్జునుడు గురుదక్షిణ చెల్లించిన విధము వివరించండి.
లేదా
రైతు ప్రశస్తి పాఠ్యాంశ సారాంశాన్ని వివరించండి.
11. చలిచీమలు నాటక నామౌచిత్యాన్ని వివరించండి.
లేదా
చలిచీమలు నాటకంలో విశాలాక్షి పాత్రను విశ్లేషించండి.
12. చలిచీమలు నాటక కాలం నాటి సాంఘిక పరిస్థితులను తెలపండి.
లేదా
చలిచీమలు నాటకంలో సురేశ్ పాత్ర గుణగణాలను వివరించండి.

13. స్వభావోక్తి, రూపక, ఉత్పేక్ష అలంకారాల లక్ష్య లక్షణ సమన్వయం చేయండి.

లేదా

ఈ క్రింది పద్య పాదాలలోని అలంకారాలను, లక్షణాలను వివరించండి.

- అ) పగయు గలిగె నేని బామున్న యింటిలో నున్న యట్ల గాక యూరడిల్లి
- ఆ) పరమాత్ముడవు నీవ పరమంబు నీవ పరమ విద్యయు నీవ పరికింప నెందు
- ఇ) వదల లేదు మాధవ మాధవ స్మృతులను

Mahatma Gandhi University, Nalgonda
CBCS SEMESTER - 4 (2017-18) TELUGU QUESTION PAPER
B.A., /B.Com.,/ B.Sc., / B.B.A., (ద్వితీయ భాష) తెలుగు - నాల్గవ సెమిస్టర్

అ - భాగం

ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానం రాయాలి. (5 × 4 = 20)

1. ఉత్తముల మహిమ నీరుకొలది తామర సుమ్మీ ..... సందర్భ సహిత వ్యాఖ్య రాయండి.
2. తెగు నా పాండవుల తోడ నిక బాంధవమున్ .... సందర్భ సహిత వ్యాఖ్య రాయండి.
3. చావు రాక మున్నే పిరికి; చావు చావలేను నేను .... సందర్భ సహిత వ్యాఖ్య రాయండి.
4. విధి ఇన్ని కత్తులను దూసినదేమీ? .... సందర్భ సహిత వ్యాఖ్య రాయండి.
5. ఆటవెలది పద్యాన్ని ఉదాహరణతో వివరించండి.
6. ధర్మపురి శేషపు కవి గురించి వివరించండి.
7. కొండమల్లెలు కథానిక నుండి పోచాలు పాత్రను పరిచయం చేయండి.
8. స్వచ్ఛభారత్ పై మీ అభిప్రాయాన్ని ఒక కవిత ద్వారా తెలపండి.

ఆ - భాగం

ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి. (5 × 12 = 60)

9. ఈ క్రింది పద్యంలో ఒకదానికి సమగ్ర వ్యాఖ్యను రాయండి.

అ) వారిద పంక్తిలో వెడలివచ్చు మెఱుంగుల పిండి నా, సఖీ
వారముతో రమారమణి వచ్చెను; హెగ్గెడి కత్తెలెందఱే
గోరి భజింప, నా కొలువు కూటము ముందఱి వంక నొప్పు సం
గారపు దోటనుండి యధికంబగు వైభవ మింప మీఱగన్.

ఆ) కనుగవ కెంపు బార మది కళ్ళళ మంతకు బెంపుదేర, హె
చ్చిన తమి మీర జెక్కుగవ చెమ్మట జార ప్రలంబ వైరి పై
తన కసిదీర పట్టువిడి తాలిమి దూర సరోష భీషణా
నన మలరార, నా కమలనాభుని చెంతకు జేరి యిట్లనెన్.

10. దేవరకొండ దుర్గ వైభవాన్ని వివరించండి.

లేదా

తిలక్ ఆర్తగీతం ద్వారా వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాన్ని తెలపండి.

11. సి.పి.బ్రౌన్ సాహిత్య సేవను వివరించండి.

లేదా

1947 ఆగస్టు 15 కాలం నాటి హైదరాబాద్ పరిస్థితులను తెలపండి.

12. గ్రామానామాల అధ్యయనం వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలను తెలపండి.

లేదా

నివురు తొలగిన నిప్పు కథానికలో రమణ పాత్ర గురించి రచయిత్రి భావాలు వివరించండి.

13. చంపకమాల, మత్తేభము, ద్విపద ఛందస్సుల లక్షణాలను ఉదాహరణతో వివరించండి.

లేదా

ఈ క్రింది పద్య పాదాలలోని ఛందస్సును గుర్తించి లక్షణాలను రాయండి.

అ) ఏనును దుంబురుం డెచటి కేగె? గృహంబున నున్నవాడె? యం

ఆ) వైకుంఠంబున నొక్కనాడతులితైశ్వర్యండు విష్ణుండు నా

ఇ) భరత ఖండంబు చక్కని పాడియావు.